

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 058/16

KLAGER: Ole Torrissen
ADRESSE: Marmorneset 14, 5232 Paradis
PUBLIKASJON: iLaks.no
PUBLISERINGSDATO: 29.02.2016
STOFFOMRÅDE: Roller
SJANGER: Leserinnlegg
SØKERSTIKKORD: Premissene, fakta/kommentar, tilsvaer
REGISTRERT: 06.03.2016
BEHANDLET I PFU: 24.04.2016
BEHANDLINGSTID: 48 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

iLaks.no publiserte **29. februar 2016** et leserinnlegg med tittelen «**Agurktid i iLaks.no?**» og ingressen:

«**Havforsker Ole Torrissen reagerer på omtale av egen blogg og konsulentvirksomhet.**»

Ved siden av «**Meninger 29.02.2016**» sto byline slik:

«**Av Ole Torrissen, Havforskningsinstituttet og Maricult**»

Hele innlegget her:

«**På skuddårsdagen slår iLaks.no til med oppslaget "[Havforsker med egen blogg](#)" og opplyser at forsker Ole Torrissen ved Havforskningsinstituttet har egen blog og kan leies til å holde foredrag. Rett nok opplyses det litt lengre ned på siden at han ikke tar honorar for foredragene, men han skriver altså også, ja, både om oppdrett og forskning! Synd at iLaks.no ikke har fått med seg at han også skriver om jakt, hunder og hundetrening. Ja, i enkelte ekstreme tilfeller også om politikk!**

Muligens blir journalist Elisabeth Nodland sjokkert når jeg kan opplyse om at jeg har holdt et sted mellom 500 og 800 foredrag, noen hundre forelesinger og skrevet en haug populærvitenskapelige artikler, debattinnlegg og kronikker. Et sted

mellom 50 og 100 artikler i vitenskapelige tidsskrift har det vel også blitt. De fleste vil nok si at så pass bør han ha produsert etter snart 40 år som forsker.

Jeg setter selvsagt pris på at folk leser det jeg skriver og har siden 2012 hatt nettsiden www.maricult.com. Her har jeg skrevet litt om det som engasjerer meg. I tillegg har vært mulig å laste ned foredrag og andre saker jeg har publisert.

Det er vanskelig for meg å se poenget i Elisabeth Nodlands store nyhetsoppslag. Er hun sur for at jeg har holdt foredrag for SV så kan jeg trøste med at jeg også har holdt foredrag for Høyre, AP, Foreningen for Hjerte og Lungesyke og mange, mange flere. Eller er det angst for at mitt lille nettsted skal konkurrere med iLaks? Jeg kommer uansett fortsatt skrive og holde foredrag.»

KLAGEN:

Klager er Ole Torrissen. Han reagerer på at iLaks.no har redigert/ endret hans signatur/byline - uten samtykke. Klager fremstiller sakens fakta slik:

1. iLaks publiserte en artikkel om ham med tittelen «Havforsker med egen blog». Ifølge klager ble han her hengt ut for å ha blandet roller ved å ha en nettside og tilby konsulenttjenester ved siden av sin jobb på Havforskningsinstituttet. I artikkelen antydes det at han driver med en kritikkverdig sammenblanding av roller. Se vedlagte artikkel.
2. Klager ønsker et tilsvaret publisert, noe han får. Han skriver: «Siden iLaks angrep meg som person i "Havforsker med egen blog" undertegnet jeg på vegne av meg selv med «Ole Torrissen».»
3. Det vises til kommunikasjon med redaktør i iLaks før publisering, der redaktøren spurte om han krevde at tilsvaret ble trykket som det sto. Klager skriver: «Det bekreftet jeg at jeg gjorde. Like fullt endres signaturen!»
4. iLaks endrer hans signatur/byline før publisering til «Av Ole Torrissen, Havforskningsinstituttet og Maricult» Klager skriver:

Klager reagerer kraftig på denne endringen, for slik klager ser det, ble «endringen helt klart satt inn for å ta brodden av mitt innlegg og for å få inn en egen redaksjonell kommentar i mitt tilsvaret [...] Dette var ingen bagatellmessig feil fra iLaks. Det var en bevisst handling med mål å svekke mitt tilsvaret og demonstrere at jeg ikke er i stand til å skille mellom rollene. Sempel hersketeknikk.»

Videre: «Jeg kan ikke akseptere at institusjonene Havforskningsinstituttet og Maricult skal krediteres innlegget. [...] Jeg har ikke fullmakt eller anledning til å signere innlegg i presse med "Havforskningsinstituttet" uten at det er godkjent av instituttets ledelse. Heller ikke Maricult har godkjent tilsvaret og behøver ikke stå inne for innholdet. iLaks har tatt seg tilrette og signert et innlegg på vegne av Havforskningsinstituttet og Maricult uten at disse institusjonene har godkjent det. iLaks sin tilføyelse av "Havforskningsinstituttets" ved min signatur kan i verste fall få stillingsmessige konsekvenser for meg.»

Klager viser til forskjellen på avsendere av artikkelen: «iLaks har en selvfølgelig rett til redaksjonelt å skrive at jeg jobber på Havforskningsinstituttet og Maricult. Men, det skal være klart at dette er deres redaksjonelle kommentar og ikke en del av min signatur.»

Det vises også til at iLaks publiserte en kommentar til klagers tilsvare med tittelen «Ikke agurktid i februar – Torrissen» Se vedlegg. iLaks har nektet å trykke videre kommentarer fra klager.

Slik klager ser det har iLaks publisert et tilsvare feilaktig undertegnet av to institusjonene. Det anføres brudd på VVP-punktene 4.1 (saklighet og omtanke), 4.2 (fakta og kommentar), 4.3 (privatliv) og 4.4. (dekning for titler etc.), men også punkt 3.3. (premissene) og punkt 4.15 (tilsvare/hale).

TILSVARSRUNDEN:

iLaks skriver at bakgrunnen for saken er Ole Torrissens engasjement i konsultantselskapet Maricult, samtidig som han er ansatt som forsker i Havforskningsinstituttet. «Dette har iLaks omtalt, i nøkterne former, i saken «Havforsker med egen blogg» datert 29. februar.»

Videre «I denne saken fikk Torrissen samtidig imøtegåelse/replikk i saken. Han fikk også anledning til å utdype saken i et eget leserinnlegg, som ble publisert samme dag. Her fremgår det tydelig at han slett ikke liker at media omtaler hans dobbeltrolle.»

iLaks forklarer endringen av signatur slik: «Nå har det seg slik at vi i iLaks stort sett alltid oppgir arbeidsgiver i signatur i leserinnlegg. Det er også vanlig praksis i andre aviser. Vi så ikke et behov for å gjøre et unntak her. Torrissen presiserte heller ikke at signaturets utforming var av avgjørende betydning for sakens innhold.»

Det opplyses ellers at «Det nevnte leserinnlegget sto på trykk 29. februar, og har stått uimotsagt i to uker. Torrissen har ikke på noe tidspunkt gitt uttrykk for at han syntes det var problematisk at vi brukte denne formen for signatur. Han har ikke kontaktet oss med det formål å få dette korrigert.»

Videre «Det er da heller ikke stigmatiserende eller gjort for å mistenkeliggjøre. Det er en anerkjennelse av faktum. Torrissen har to roller her, og det er det hele denne saken går ut på. Havforskningsinstituttet er ikke en hvilken som helst forskningsinstitusjon. Det er en statsfinansiert institusjon med 750 ansatte, en institusjon som bidrar til å legge premissene for utviklingen av norsk havbruksnæring. Forskerne og deres arbeid her skal tåle et kritisk blikk og skal tåle medieomtale. Forskerne skal også tåle at signaturet inneholder arbeidsgivernes navn.» iLaks viser også til at klager mener iLaks tar seg til rette ved at «Maricult ikke har godkjent svaret og behøver ikke stå inne for innholdet». Når Maricult eies 100 prosent av Ole Torrissen, og Torrissen står både som styreformann og daglig leder, er det vanskelig å ta dette på alvor.»

Klageren skriver «Var det et poeng å få fram at jeg arbeider på Havforskningsinstituttet og også eier Maricult AS kunne de uten problem ha inkludert dette i en setning i ingressen. Det ville jeg ikke ha reagert på.» Det vises til at dette er redaksjonelt. «Derimot velger de å endre min signatur. I innlegget framstår det dermed som om jeg hadde signert på vegne av Havforskningsinstituttet og Maricult og ikke Ole Torrissen som privatperson.»

Det er etter min oppfatning dårlig presseskikk og råtten hersketeknikk fordi:

- iLaks beskyldte meg som privatperson å blande roller. Deres kritikk gikk på meg som person og ikke på Havforskningsinstituttet og Maricult. Jeg har derfor rett til å kunne svare som privatperson.
- Ved å endre min signatur fikk de mitt innlegg til å framstå som om jeg virkelig blandet roller.
- Sjefsredaktør Aslak Berge sender meg en epost med spørsmål: "Ønsker du at vi trykker som det står". Til det svarer jeg "Ja". Jeg oppfatter det som løgn og løftebrudd når iLaks følger opp med å endre signaturen.
- Kun Havforskningsinstituttets ledelse har rett til å signere på vegne av Havforskningsinstituttet. Ansatte kan ikke signere på vegne av instituttet uten godkjenning,
- Aslak Berge bør vite at Maricult og jeg er to forskjellige juridiske personer. Han kan derfor ikke blande Ole Torrissen og Maricult etter eget forgodtbefinnende.

Klager mener også iLaks trekker sannheten langt ved å påstå at han fikk «imøtegåelse/replik i saken». Det vises til SMS-utveksling. Videre skriver klager «De aller fleste innlegg i iLaks er uten arbeidsgiver (eks: Jan Arve Gjøvik, Øyvind Kråkås, Aslak Berge, Elisabeth Nodland). Jeg presiserte at innslaget skulle trykkes som det sto – det inkluderte selvsagt også signatur. Jeg hadde ingen grunn til å tvile på at Aslak Berge ville respektere dette. Det var jo han som spurte om jeg krevde innlegget trykket som det sto.»

Videre «Ansatte ved Havforskningsinstituttet har hatt god mulighet til å delta i offentlig debatt og også i politisk debatt eller med standpunkt som går på tvers av instituttets offisielle syn. Kravet har vært at en signerer kun på vegne av seg selv. Aslak Berges holdninger er en fare for ytringsfriheten. Dersom arbeidsgiver skal holdes ansvarlig for ansattes ytringer i pressen vil dette selvsagt føre til sterke restriksjoner i den enkeltes ytringsfrihet. Jeg håper inderlig at Aslak Berge er alene om sitt syn.»

Klager reagerer også på at iLaks, minutter etter kopi av klager PFU-klage publiserte artikkelen «Ole Torrissen tar iLaks til PFU. Under bilde sakset uten tillatelse fra min Facebook profil står der "Fornærmet Havforsker og konsulent Ole Torrissen. Foto: Privat» Og videre en artikkel noen dager senere, en artikkel med tittelen «Havforsker tungt lastet i Marine Harvest. Ole Torrissen satser penger på oppdrettsaksjer.» Her opplyses det at Maricult AS eier 1029 aksjer i Marine Harvest til verdi på 132 535 kr.»

Klager skriver: «Jeg trodde i min villfarelse pressen generelt så på PFU som et organ som trekker grenselinjer for hva som er akseptabelt og at det skal være trygt for enkeltpersoner å henvende seg til PFU. For iLaks og Aslak Berge skal henvendelser til PFU tydeligvis straffes – og med alle midler. Det grenser for latterlig når iLaks påstår at en post på ca 1000 Marine Harvest aksjer er tungt inne - det tilsvarer 0,0002% av totalt antall aksjer i Marine Harvest. Men her er tilsynelatende alle argumenter og midler legitime?»

iLaks viser til klagers påstand om at innlegg stort sett publiseres uten arbeidsgivers signatur «Til det er det å si at Jan Arve Gjøvik er pensjonist, og har meg bekjent ingen arbeidsgiver. Øyvind Kråkås er kommunikasjonsansvarlig i Salmon Group har alltid arbeidsgiver i sitt signatur. Aslak Berge og Elisabeth Nodland er ansatte i iLaks, og skriver ikke leserbrev. Aslak Berge og Elisabeth Nodland skriver kommentarartikler, men det angår ikke denne saken.»